

L'ETNO, Museu Valencià d'Etnologia
C/ Corona 36, 46003 València
Informació: +34 963 883 565
letno.dival.es / letno@dival.es

Horari de visita
De dimarts a diumenge de 10 a 20 h.

@letnomuseu muvalenciaetnologia

SOLSIDA

TRANSFORMACIÓ
DE LES COMUNITATS
RURALS VALENCIANES

**Activitats
complementàries**

Actividades
complementarias

Activitats complementàries

Quan un marge de pedra ha fet solsida, les pedres cauen i s’escampen. El marge no desapareix, però deixa de subjectar la terra. Com si foren un marge, les comunitats que formaven molts pobles del món rural valencià han patit una solsida a partir de la segona meitat del segle XX a causa dels canvis induïts per la industrialització, la concentració de serveis i les oportunitats laborals i formatives a les ciutats. Deixar el poble ha resultat atractiu. Així, les comunitats rurals valencianes, com moltes de les europees, s’han anat buidant. La pèrdua de població, juntament amb els canvis socials i econòmics dels darrers decennis, han acabat transformant l’engranatge sociocultural que les sustentava, si no n’han provocat l’oblit.

Hui, estes comunitats han començat a rebre població. Això passa perquè la mirada que les societats urbanes projecten sobre tota la ruralitat ha canviat, sota els nous paradigmes de sostenibilitat, natura i oci. Mudar-se o tornar a un poble ha resultat atractiu davant la pandèmia o l’encariment desbocat de l’habitatge a les ciutats. Els nous pobladors però, porten unes maneres de viure i d’entendre el món que són més urbanes que rurals. La solsida es refà, el marge s’alça de nou, però la comunitat que es conforma ja no és la mateixa.

“Per què Nova Ruralitat?”

Conferència a càrrec d'Artur Aparici Castillo, co-fundador del Fòrum Nova Ruralitat.

16 d'octubre de 2025
18:00h – 20h
Sala Secà i Muntanya (Exposició permanent de L'ETNO)

“La colònia de Titaguas”

Conferència a càrrec de Belén Collado.

13 de novembre de 2025
18:00h – 20h
Sala Secà i Muntanya (Exposició permanent de LETNO)

“Un marge nou: Convivències i conflictes en la societat rural actual”

Conferència a càrrec de Xavier Ginés. Fòrum Nova Ruralitat.

11 de desembre de 2025
18:00h – 20h
Sala Secà i Muntanya (Exposició permanent de L'ETNO)

Projecció del curtmetratge “Pasando Teruel”

Posterior taula redona amb el seu director i productor, Manuel Omonte.

17 de desembre de 2026
18:00h – 20h
Sala Secà i Muntanya (Exposició permanent de L'ETNO).

Pre-estrena del curtmetratge “Paisatges en solsida”, Producció Los suelos de la Hormiga Roja S.L.

Posterior taula redona, amb la presència del seu director, Fermín Sales Segarra, acompanyat de Mireia Mestre i Pablo Altaba.

15 de gener de 2026
18:00h – 20h
Sala Secà i Muntanya (Exposició permanent de L'ETNO)

“La cultura com a agent de transformació del rural: el cas d'Herbers”

Conferència i taula redona a càrrec de Javier Vilalta, director de l'Associació Àmbit.

29 de gener de 2026
18:00h – 20h
Sala Secà i Muntanya (Exposició permanent de L'ETNO)

Amb este QR accediràs a:

Informació actualitzada sobre les activitats vinculades a esta exposició.

La Guia de Lectura que ha preparat la Biblioteca-Centre de documentació de l'ETNO al voltant de l'exposició *Solsida*.

Actividades complementarias

Cuando un muro de piedra sufre un derrumbe, las piedras caen y se esparcen. El muro no desaparece, pero deja de sujetar la tierra. Como si fuesen un muro, las comunidades que conforman muchos de los pueblos del mundo rural valenciano han sufrido derrumbes a partir de la segunda mitad del siglo XX, a causa de los cambios inducidos por la industrialización, la concentración de servicios y las oportunidades laborales y formativas en las ciudades. Irse del pueblo ha sido atractivo. Así, las comunidades rurales valencianas, como muchas de las europeas, se han ido vaciando. La pérdida de población, más los cambios sociales y económicos de los últimos decenios, han transformado, cuando no provocado el olvido, del engranaje sociocultural que las sustentaba.

Hoy, estas comunidades comienzan a recibir población. Esto pasa porque la mirada que las sociedades urbanas proyectan sobre lo rural ha cambiado, bajo los nuevos paradigmas de sostenibilidad, naturaleza y ocio. Mudarse o volver al pueblo ha sido atractivo ante la pandemia o el encarecimiento desbocado de la vivienda en las ciudades. Pero los nuevos pobladores traen unas maneras de vivir y de entender el mundo que son más urbanas que rurales. El derrumbe se rehace, el muro se alza de nuevo, pero la comunidad que se conforma ya no es la misma.

“¿Por qué Nueva Ruralidad?”

Conferencia a cargo de Artur Aparici Castillo, co-fundador del Foro Nova Ruralitat.

16 de octubre de 2025
18:00h – 20h
Sala Secano y Montaña (Exposición permanente de L'ETNO)

“La colonia de Titaguas”

Conferencia a cargo de Belén Collado.

13 de noviembre de 2025
18:00h – 20h
Sala Secano y Montaña (Exposición permanente de L'ETNO)

“Un margen nuevo: Convivencias y conflictos en la sociedad rural actual”

Conferencia a cargo de Xavier Ginés. Foro Nova Ruralitat.

11 de diciembre de 2025
18:00h – 20h
Sala Secano y Montaña (Exposición permanente de L'ETNO)

Proyección del cortometraje “Pasando Teruel”

Posterior mesa redonda con su director y productor, Manuel Omonte.

17 de diciembre de 2026
18:00h – 20h
Sala Secano y Montaña (Exposición permanente de L'ETNO)

Pre-estreno del cortometraje “Paisatges en solsida”, Producción Los Sueños de la Hormiga Roja S.L.

Posterior mesa redonda, con la presencia de su director, Fermín Sales Segarra, acompañado de Mireia Mestre y Pablo Altaba.

15 de enero de 2026
18:00h – 20h
Sala Secano y Montaña (Exposición permanente de L'ETNO)

“La cultura como agente de transformación del rural: el caso de Herbers”

Conferencia y mesa redonda a cargo de Javier Vilalta, director de l'Associació Àmbit.

29 de enero de 2026
18:00h – 20h
Sala Secano y Montaña (Exposición permanente de L'ETNO)

Con este QR accederás a:

Información actualizada sobre las actividades vinculadas a esta exposición.

La Guía de Lectura que ha preparado la Biblioteca-Centro de documentación de l'ETNO en torno a la exposición *Solsida*.

